

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Географія
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Пасічник Микола Дмитрович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України та регіоналістики https://moodle.chnu.edu.ua/user/profile.php?id=363
Контактний тел.	+380500569408
E-mail:	m.pasichnyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5897
Консультації	Очні консультації: за попередньою домовленістю. Онлайн-консультації: що п'ятниці на 12.30 за посиланням https://meet.google.com/tth-sfer-xva?hs=122&authuser=2

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» – дисципліна, яка вивчається при підготовці бакалаврів з галузі знань 10 Природничі науки. Навчальна дисципліна входить до блоку вибіркових дисциплін, яка викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредитів.

Мета навчальної дисципліни: полягає у вивченні основ комплексного географічного аналізу процесів стійкого (збалансованого) розвитку території; науково методичних основ інтеграції трьох складових стійкого (збалансованого) розвитку: економічного зростання, соціального розвитку, охорони та збереження навколишнього середовища.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕХОДУ ДО СТІЙКОГО РОЗВИТКУ.	
Тема 1	Вступ. Передумови формування засад сталого (збалансованого) розвитку.
Тема 2	Роль ООН у визначенні засад стійкого (збалансованого) розвитку.
Тема 2	Поняття системи і розвитку.
Тема 4	Формування системи «суспільство-природа».
Тема 5.	Економічне зростання і стійкий (збалансований) розвиток.
Тема 6.	Екологічні проблеми у контексті сталого розвитку.
МОДУЛЬ 2. НАЦІОНАЛЬНИЙ ШЛЯХ	

ДО СТІЙКОГО (ЗБАЛАНСОВАНОГО) РОЗВИТКУ.	
Тема 7	Науковий та освітній виміри сталого розвитку суспільства.
Тема 8	Україна в контексті переходу на засади сталого розвитку.
Тема 9.	Соціальна мобілізація для сталого місцевого розвитку.
Тема 10.	Доступність та справедливість використання ресурсів стійкого (збалансованого) людського розвитку в Україні.
Тема 11.	Стратегічне планування сталого місцевого розвитку.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» основними методами навчання виступають лекції та практичні заняття. Важливе місце також відводиться самостійній роботі студентів.

На лекційних заняттях студентам розкривається науково-теоретичний зміст і практичне значення тем, які розглядаються. Лекційний матеріал завжди подається з поясненнями, у формі бесіди зі студентами. З наочних елементів навчання широко застосовуються ілюстрації, презентації.

Практичні заняття мають на меті поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані на лекціях і у процесі самостійної роботи, а також сформувати уміння їх використання при виникненні потреби.

Самоосвіта припускає поглиблене вивчення відповідних тем, самостійне оволодіння необхідною інформацією, розвиток творчих здібностей студентів, формування у них вмінь самостійного аналізу курсу, що вивчається, а також практичного застосування набутих знань.

Поряд з традиційними методами навчання широко використовуються також комп'ютерні технології, проблемне навчання, написання наукових доповідей та есе.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: Семестровий контроль з дисципліни «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового іспиту усна. Якщо студент набрав 50 і більше балів, то іспит може бути виставлений за результатами модульних контролів на момент оголошення результатів. Критерії оцінювання доводяться до відома студентів на першому занятті. Підсумкова оцінка з дисципліни визначається викладачем з урахуванням балів, отриманих і за відповіді на додаткові питання. Причому під час відповіді враховується повнота розкриття питань; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; логіка викладення, культура мови; аналітичні міркування, уміння робити порівняння і висновки.

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України» проводиться двічі на семестр, згідно розкладу модульних контролів, визначених навчальною частиною в межах годин, які відведені на практичні заняття. До початку модульної контрольної роботи студенти мають мати поточні підсумкові бали за практичні заняття та самостійну роботу. Виконання модульних контрольних робіт передбачає виконання тестових завдань. Максимальна кількість балів, одержаних під час контрольних робіт, становить 10 балів. Студент, який не з'явився на модульні контрольні роботи (з поважних причин, підтверджених документально), має право повторно пройти контроль. Перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу не підвищуються. Під час другого модульного підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість балів, накопичених студентом. Якщо студент набрав 60 і більше балів, то іспит може бути виставлений за результатами модульних контролів на момент оголошення результатів. У разі, якщо студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає іспит за всією програмою навчальної дисципліни. При цьому в підсумковій оцінці не враховуються накопичені бали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка: національна та ECTS	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно А	Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
80-89	Добре В	Студент повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
70-79	Добре С	Студент розкрив теоретичні питання, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.
60-69	Задовільно D	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння матеріалу.
50-59	Задовільно E	Студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі.
35-49	Незадовільно FX (з можливістю повторного складання)	Студент не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.
0-34	Незадовільно F (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)	Студент не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ [«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#)
- ✓ [«Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»](#)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5897>
2. **Ukraine 2030: The Doctrine of Sustainable Development** - Ця книга описує модель стійкого розвитку України з людськоцентричним підходом та новою траєкторією економічного зростання до 2030 року. <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/ac9bcfa8-7816-4ff5-91b5-a09d5d0d9466>

3. **Implementing the 2030 Sustainable Development Goals in Ukraine: analysis of government strategies and public policy** - Доповідь від ПРООН про впровадження Цілей сталого розвитку в Україні - <https://www.undp.org/ukraine/publications/implementing-2030-sustainable-development-goals-ukraine-analysis-government-strategies-and-public-policy>
4. **Sustainable Development Goals an integral part of Ukraine's Recovery Plan** - Огляд інтеграції Цілей сталого розвитку в план відновлення України.
5. **Handbook on Post-War Reconstruction and Development Economics of Ukraine: Catalyzing Progress** - Ручний довідник з економіки відновлення та розвитку України. - <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-84117-1>
6. **Ukraine's Potential for Sustainable Development: Exploring Global Implications Amidst Conflict and Reconstruction** - Аналіз потенціалу України для сталого розвитку в умовах конфлікту та відновлення. - https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_12
7. **Towards a Healthier Ukraine: Progress on the Health-related Sustainable Development Goals** - Звіт ВООЗ про досягнення здоров'я в контексті Цілей сталого розвитку. - <https://www.who.int/ukraine/publications/i/item/9789241513034>
8. **Funding the achievement of the Sustainable Development Goals in Ukraine** - Огляд фінансових стратегій для досягнення Цілей сталого розвитку в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/news/funding-achievement-sustainable-development-goals-ukraine-four-key-factors-success>
9. **UNDP Recovery Framework for Ukraine** - Пропозиції для підтримки уряду України у фінансуванні розвитку. - https://www.undp.org/facs/publications/working-power-multi-stakeholder-processes?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwk8e1BhALEiwAc8MHiI5zuPb0WyywTRpHrZFGk4svEX30H1BrthCkb4rcQTh0ArJFNkRghoCWBgQAvD_BwE
10. **Methodology for Corruption Risks Assessment in the Activities of Ukraine** - Методологія оцінки корупційних ризиків в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/publications/methodology-corruption-risks-assessment-activities-local-self-government-bodies>
11. **Pre-feasibility studies for the implementation of the solar power plants in Ukraine** - Дослідження передпроектної готовності для впровадження сонячних електростанцій в Україні. - <https://www.undp.org/ukraine/publications/pre-feasibility-studies-implementation-solar-power-plant-model-through-esco-modality>
12. **Recommendations on Financial Incentives Schemes to Support Energy Efficiency Investments in Ukraine** - Рекомендації щодо фінансових стимулів для підтримки інвестицій в енергоефективність. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-04/eng-undp-gef_recommendations_on_financial_incentives_schemes_esco.pdf
13. **Advancing State Regulation of Information and Communication** - Рамкові підходи до управління складною соціально-економічною системою в Україні. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_7
14. **Challenges and Perspectives in Assessing Technological Development: A Focus on Ukraine's Processing Industry** - Аналіз технологічного розвитку в Україні. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-48735-4_9
15. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
16. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
17. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
18. <http://www.cnn.com> – новини CNN
19. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
20. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
21. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
22. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РС